

Konstytucja Stanów Zjednoczonych Ameryki, 1787 r.

My, naród Stanów Zjednoczonych, w celu umocnienia Unii, ugruntowania sprawiedliwości, zapewnienia ładu wewnętrznego i środków na wspólną obronę, stworzenie warunków sprzyjających powszechnemu dobrobytowi, zabezpieczenia dla nas i dla potomnych błogosławieństw wolności, ustanawiamy i przyjmujemy tę oto Konstytucję Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Artykuł I

Dział 1. Władzę ustawodawczą sprawować będzie Kongres Stanów Zjednoczonych, który będzie się składał z Senatu i Izby Reprezentantów. [...]

Dział 8. Kongres będzie miał prawo: nakładać i ściągać podatki, cła i akcyzy, spłacać długi, stanowić w sprawach obrony [...]; regulować obrót handlowy z obcymi państwami [...]; bić monetę [...]; wypowiedać wojny [...], wystawiać i utrzymywać wojsko [...]. [...]

Artykuł II

Dział 1. Władza wykonawcza należeć będzie do prezydenta [...]. Będzie on sprawował urząd przez okres czterech lat [...].

Dział 2. Prezydent będzie Wodzem Naczelnym armii i marynarki [...]; Prezydent ma prawo zawieszania lub darowania kary za przestępstwa przeciw Stanom [...]. [...]

Prezydent będzie miał prawo [...], za zgodą dwóch trzecich obecnych na posiedzeniu senatorów, zawierać traktaty; w porozumieniu i za zgodą Senatu będzie mianował ambasadorów, ministrów [...] i konsulów, sędziów Sądu Najwyższego oraz wszystkich innych urzędników Stanów [...]. [...]

Artykuł III

Dział 1. Władzę sądową w Stanach [...] sprawować będzie Sąd Najwyższy oraz sądy niższe [...]. Sędziowie Sądu Najwyższego i sądów niższych instancji będą nieusuwalni [...].

Dział 2. Władza sądowa [Sądu Najwyższego] rozciąga się na wszystkie kwestie prawne, które mogą się wyłonić w związku z treścią Konstytucji, praw obowiązujących w Stanach [...].

D. Ostapowicz, S. Suchodolski, D. Szymikowski, *Od Hammurabiego do Fukuyamy*, t. 1, *Od starożytności do 1789 roku*, Gdańsk: GWO, 1999, s. 151–153.

Praca z materiałem

1. Wyjaśnij, w których zapisach Konstytucji Stanów Zjednoczonych Ameryki wybrzmiewają główne idee epoki oświecenia.
2. Opisz kompetencje poszczególnych organów władzy w świetle Konstytucji Stanów Zjednoczonych Ameryki.
3. Podkreśl w preambule Konstytucji USA fragmenty świadczące o suwerenności ludu.
4. Korzystając z wiedzy pozaźródłowej, ustal, czy od XVIII do XXI w. zaszły jakieś zmiany w cytowanych fragmentach Konstytucji Stanów Zjednoczonych Ameryki.
5. Odpowiedz, w jaki sposób Amerykanie wprowadzają zmiany w swojej konstytucji. Odwołaj się do wiedzy pozaźródłowej.